

Vzpomínka, i přes 60 let starší může být někdy taková, jako by se děj odehrál včera. Nevím, co mi připomnělo událost z podzimu 1946 ve Vojenské akademii v Hranicích na Moravě.

Je známo, že několik vícepatrových budov s odstupem mezi sebou je spojeno chodbami asi 3 m širokými. Celé průčelí je tak dlouhé nejméně 600-700 m. Jako vojenský akademik 1. ročníku jsem byl s ostatními spolužáky-ženisty ubytován na jednom konci budov. Vojenské zátiší – tehdy se neříkalo "Arma" – s obchodem potravin a jiného se nacházelo právě na druhém konci budov. Toho dne, tuším byla sobota odpoledne, téměř žádný provoz na chodbách, jsem se vydal nakupovat do vojenského zátiší nejen pro sebe, ale i druhé akademiky, neboť bylo pravidlem, že tak dlouhou cestu absolvuje vždy jeden s povinností nakoupit i druhým. Jen tak, bez čapky, opasku a blůzy, s opánky na boso, řekl bych vojensky nepředpisově, spoléhaje, že je již sobotní odpolední klid, jsem nakoupil a cestou zpět potkal mé učitele kpt. Stockmana, člena býv. paraskupiny Clay, a kpt. Černotu, člena býv. paraskupiny Wolfram, v družném hovoru, a ač tedy oblečen nepředpisově a s nákupem poskládaném v náručí, jsem se snažil pozdravit otočením hlavy. Oba panové mne k mému štěstí nezaregistrovali, ačkoliv byla mezi námi mezera asi 1,5 m.

Pokračoval jsem dlouhou chodbou v cestě a k mému zděšení jsem v dálce zcela rovné chodby viděl skupinu a rozeznal velitele Vojenské akademie generála Květoně a s ním po boku amerického a sovětského vojenského atašé, za nimi pak britského a jugoslávského. Krve by se ve mne nikdo nedořezal. Chodba byla rovná, žádná možnost ústupu. I v tom rozrušení jsem rozeznal podle uniforem všechny pány atašé, kteří zřejmě na pozvání navštívili Vojenskou akademii. Asi 15 m za skupinou, kterou jsem k mému štěstí minul bez jakéhokoliv zájmu z jejich strany, kráčela vysoká postava francouzského vojenského atašé – tuším, že se jmenoval Flipo – s typickou čepicí francouzských vojáků v doprovodu československého důstojníka. Když mne francouzský generál viděl, naklonil svou vysokou postavu, plácl se oběma rukama do stehů, ukázal na mne celého zkoprnělého prstem a začal se smát. To nebyl smích, ale chechtot. Zřejmě viděl, že mám trému a jsem v rozpacích, nevím, jak bych můj stav vyjádřil. Jeho smích mi však dodal sebevědomí, ostych opadl a jak se u mne zastavil, řekl jsem francouzsky tak, jak jsem znal z reálky: „Excuse moi, mon général.“ Viděl jsem jeho údiv a v tom mne poplácal po zádech, jako bychom byli starí přátelé.

Ještě mnoho veselých historek se odehrálo podle hesla z předválečné ČSR „Život vojenský, život veselý“. Pro mne však již za 30 dní po tak zvaném "vítězném únoru" toto heslo, jako pro mnohé další, přestalo platit.

Z.H.

Bojová zdatnost

U drtivé většiny vojenských akademiků se těšila bojová zdatnost mimořádné oblibě. Byla to nejenom její rozmanitost, ale především instruktoři, kteří se rekrutovali z řad „Czechoslovak para groups“, čili paradesantních skupin CLAY a WOLFRAM. Ty byly v průběhu války ve dnech

13. dubna a 14. září 1944 vysazeny na území Čech a Moravy. Příslušníkům těchto skupin se podařilo přežít nejenom díky jejich dokonalému výcviku a osobní statečnosti, ale jak sami přiznávají, především s pomocí českých vlastenců.

Velitelem těchto instruktorů byl nadporučík malé postavy, s frajerským anglickým knírkem, ale především s mrštností, silou a obratností leoparda. Za války byl jako jeden z mála cizinců příslušníkem britských elitních jednotek Commandos. Jeho podřízení ho důvěrně nazývali Josef-zabiják, což lapidárně vyjadřovalo jeho vztah k německým okupantům, které dokázal za války v nerovném boji nemilosrdně likvidovat. Zastupující říšský protektor vypsál na jeho dopadení odměnu jednoho milionu říšských marek. Nadporučík Strachota – to je totiž právě jméno Josefa-zabijáka – byl u vojenských akademiků oblíben nejenom proto, že se z nich snažil udělat opravdové chlapy, ale především pro svoji absolutní spravedlnost.

Přesto, že po válce studovali ve vojenské akademii i synové ministrů, poslanců a generálů, měl pro všechny stejný metr. Když se například při překonávání překážkové dráhy těžce zranil na vodorovném laně v důsledku vlastní neobratnosti synovec člena bývalé londýnské vlády a v bezvědomí zůstal ležet na zemi, ledabylo prohodil: „Jestli už nedejchá, tak ho zahrabte!“

Z pestré palety předmětů bojové zdatnosti, jako bylo zmíněné zdolávání překážkové dráhy, zpravidla ostřelované ze samopalů a koltů instruktorů, sebeobrana, karate, tiché zabíjení, pudová střelba apod., se největší oblibě těšila psychická příprava na bitvu.

Prováděla se na školní střelnici a spočívala v tom, že vojenští akademici, zalehlí v cílovém prostoru v mělkých okopech, měli za úkol zjistit, odkud a jakými palebnými prostředky jsou ostřelováni.

A nebyly to ledajaké zbraně. Kromě pušek a samopalů také lehké a těžké kulometry, protitankové pušky, dokonce i protitankový kanón ráže 45 mm, jejichž střely létaly jen několik málo desítek centimetrů nad hlavami v okopech ležících akademiků. Ti se ale tak zcela nebohými necítily. Při pravidelném opakování tohoto výcviku věděli přesně, kde jsou jednotlivé palebné prostředky rozmístěny a jejich hlášení bylo po ukončené střelbě vždy naprosto přesné a úplné.

Tyto nácviky byly obzvláště oblíbeny v jarních a letních měsících, zvláště pak po nedělních vycházkách, které se zpravidla protáhly do pozdních nočních hodin. Za teplých, slunečných dnů bylo totiž možné si beztrestně zdřímnout, poněvadž pronikavý zvuk polnice byl nejenom signálem ke střídání směn v okopech, ale i budíčkem pro spící vojenské akademiky.

Za teplého pondělního dopoledne zalehl do připraveného okopu na střelnici i vojenský akademik Římal. V příjemných vzpomínkách na svoji přítelkyni, s níž protancoval včera celou noc a pak ji ještě galantně doprovázel domů, upadl ihned do bezesného spánku. Nijak mu nevadily výstřely zbraní, dokonce ani pronikavý třesk těsně nad hlavou prolétávajících střel. Ze spánku ho však neprobudil ani hlas trubky, ani hluk motoru houkající sanitky, která přijela až k okopům poskytnout pomoc zraněnému, který se při střídání směny nezvedl ze svého okopu. Teprve když ho zdravotníci nakládali na nosítka, probral se Římal z hlubokého spánku, postavil se do pozoru a podal hlášení o zjištěných palebných prostředcích.

„Tak za tohle tě sice nezavřu, ale vyzývám tě!“ oznámil mu nadporučík Strachota a Římal věděl, co to znamená. Hned v prvním kole neplánovaného utkání dostal od nadporučíka, kterého přesahoval téměř o dvě hlavy, jeho trénovaným hřbetem ruky takovou ránu na solar, že se okamžitě složil k zemi a mnoho nechybělo, aby znovu neupadl do spánku, tentokrát ovšem zdaleka ne tak příjemného.

Karel Říha